

CRITICA CINEMA

Marcel·lí Borrell / opinió@lamanyana.cat

La banalitat grotesca

La història. Livorno, Itàlia, 1971-2011. Bruno, insegur professor de secundària donat a la marihuana, retorna al poble natal per estar al costat de la seva 'mamma', malalta terminal de càncer, allí es troba amb la seva germana Valèria i els vells fantasmes del passat.

La pel·lícula. Quan Joan Oliver (Pere Quart) volia posar-se sarcàstic i murri, deia aquestes coses: 'El pitjor que ens pot passar no és tenir una tradició dolenta, sinó no tenir-ne cap'. O era a l'inrevés? Caldrà revisar-ho. No és el cas de Paolo Virzi (Livorno, 1964) cineasta macarrònic que va per la vida (i les cartelleres) sentint-se successor (?) de directors com Mario Monicelli, Ettore Scola, Dino Risi. De moment, no s'atreveix a reencarnar-se Federico Fellini, no obstant. A la sobrevalorada 'La prima cosa bella', Virzi es llença

a les ganyotes grandiloqüents i estrofolàries situacions que la rica tradició de la comèdia italiana dels esmentats realitzadors, van elevar a la categoria d'obres mestres: 'Il mattatore', 'Monstruos de hoy', 'La escapada'... En la història d'aquests pobres personatges que pul·lulen entre el sànet costumista, el melodrama estripat i la farsa atelana, Virzi acredita una majúscula capacitat per escollir sempre on mai no s'hauria de col·locar la càmera per ser eloqüent, dirigir els actors amb responsabilitat per evitar facin el

ridícul i, en definitiva, no arribar a banalitzar el grotesc. Allò que els seus evocats mestres van convertir en autèntic art popular. Però, ¿podria ser que amb semblant despropòsit filmic, Virzi estès retratant la Itàlia d'opereta bufada d'Il Cavaliere? Un país capaç d'entronitzar un Primer Ministre acusat de pederàstia i corrupcions mil, i alhora, aplaudir-lo? N'hi ha prou en fer sortir a escena l'àcid Dino Risi per reflotar el naufragi?

'La prima cosa bella'

Director: Paolo Virzi.
Intèrprets: Claudia Pandolfi,
Valerio Mastandrea,
Stefanía Sandrelli, Micaela
Ramazzotti, Marco
Messori. Itàlia, 2010.

Jugar a la mimesi del irrepitible Marcello Mastroianni per dignificar el to d'un relat acèfal? Amb tot, la pobra Stefania Sandrelli s'ha guanyat algun premi de consolació. Ah! Me n'oblidava: zero 'pata-tero' per al sapastre doblatge.

La imatge. Bruno atonyinant la seva 'mamma' embarassada.

La frase. 'Quin conyàs!', deixa anar Valèria, la germana sense pèls a la llengua. Lúcida autocrítica.

La recomanació. Addictes a la comèdia italiana.